

(fiscale) wettelijke regelingen kunnen tenslotte een leerzame bron zijn voor het opzetten van nieuwe (fiscale) wettelijke regelingen, van nieuw beleid.⁴⁰⁵ Dit wil ik onderbouwen met het volgende voorbeeld.

Wetgeving en vooral de belastingwetgeving is een belangrijk middel om vorm te geven aan het overheidsbeleid, zoals het scheppen van werkgelegenheid en het verbeteren van de internationale concurrentiepositie.^{406 407} Een mogelijkheid om werkgelegenheid scheppen is het verlagen van de kosten van arbeid. Van deze kosten maken de op te brengen sociale werknemersverzekeringspremies deel uit. De overheid heeft zich tot doel gesteld om deze premies en dus de kosten van arbeid te verlagen, via een privatiseringsoperatie waarbij de nadruk ligt op de eigen verantwoordelijkheid van werkgever en werknemer. Zo wordt de eigen-risicodragende werkgever verplicht om eigen risico af te dekken via verzekeringen in de marktsector.⁴⁰⁸ Op die manier krijgen werkgevers - en dit geldt ook voor de werkgever met slechts weinig personeel - te maken met de concrete uitvoering van het uitgezette overheidsbeleid; zij worden geconfronteerd met de consequenties van dit beleid. Zo moeten zij de vragen oplossen die het nieuwe overheidsbeleid oproept. Het kunnen vragen zijn die op administratief en/of financieel liggen, maar ook op (fiscaal) juridisch terrein. Bij de concrete uitvoering van een nieuwe regeling wordt vaak pas duidelijk welke vragen een nieuwe (fiscale) regeling (nieuw beleid) oproept.⁴⁰⁹ Met deze vragen krijgen ook anderen te maken, zoals werkgevers- en werknemersorganisaties, accountants, belastingadviseurs en fiscale rechters. Zij moeten het antwoord erop verstrekken en dit is niet altijd gemakkelijk.

2.6.2.1b De duidelijkheid via de wetgeving: de bijlage bij de wetteksten

Over de via overleg tot stand gekomen inhoud van een term moet duidelijkheid worden geboden aan degenen die in de praktijk daadwerkelijk te maken krijgen met deze term. Zo moet de nadere definering van een term direct dan wel indirect in de wet tot uitdrukking worden gebracht, zoals door een verwijzing naar een bij een wet behorende bijlage. Dit voorkomt dat er al te lange wetsartikelen tot stand komen, maar vergt wel méér zoekwerk van belastingbetalers. Maar ook in de huidige rechtspraak kan de belastingbetaler niet alleen volstaan met het bestuderen van de wetteksten. Hij moet ook kunnen omgaan met beleidsregels en met rechterlijke uitspraken, hetgeen wellicht méér zoekwerk en heel wat studie vergt.

2.7 Eisen inzake het democratisch totstandkomingsproces van belastingwetgeving

Reeds velen hebben hun mening gegeven over de wijze waarop zij rechtvaardigheid willen inbouwen in het belastingstelsel.⁴¹⁰ Dat kan onder meer door eisen te stellen aan

⁴⁰⁵ Zie ook hoofdstuk 4.8.

⁴⁰⁶ Zie hoofdstuk 2.7.

⁴⁰⁷ L.G.M. Stevens[74,blz. 1375].

⁴⁰⁸ L.G.M. Stevens[74,blz. 1383].

⁴⁰⁹ Zie hoofdstuk 2.5.

⁴¹⁰ R.H. Happé[61,blz. 551].